

Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

DGCZ

(10)(2e)

Financieel-Economische  
Zaken

(10)(2e)

Ontworpen door

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

Datum

5 oktober 2020

Kenmerk

Zaaknummer

Bijlage(n)

Bijlage I – budgetvoorstellen DGCZ  
 Bijlage II – vrij besteedbare kasruimte  
 op directieniveau  
 Bijlage III – overzicht kasschuiven  
 Bijlage IV – coronamand

# nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Budgethoudergesprek DGCZ  
 Vergaderdatum en -tijd 5 oktober 2020  
 Vergaderplaats

Paraaf directeur

Paraaf SG

## 1 Aanleiding en doel overleg

- Op maandag 5 oktober (12.30-13.30) vindt het budgethoudergesprek plaats.
- Graag sta ik met u stil bij het VWS-brede budgettaire beeld 2020 en een aantal specifieke voorstellen binnen uw kolom. De besluitvorming landt in de begrotingsuitvoeringsrapportage (BUR) die 16 oktober in de bestuursraad wordt besproken en wordt daarna verwerkt in de Tweede supplettoire begrotingswet die uiterlijk 1 december aan de Staten-Generaal wordt aangeboden.

## 2 Algemeen beeld

### VWS-breed

De BUR gaat in op de uitvoering van de reguliere begrotingsbudgetten. Alle mutaties die verband houden met corona worden ingediend als generale mutatie bij Financiën en vallen derhalve buiten dit beeld.

Het algemene beeld laat op dit moment een knelpunt zien van ruim € (10)(2b). Dit beeld ontstaat als alle nog nader te bepalen mutaties zouden worden gehonoreerd. Daarnaast wordt het beeld beïnvloed door een per saldo onvermijdelijke tegenvaller bij de premiegefinancierde Wlz-uitgaven van € (10)(2b).

| Ingediende voorstellen VWS-begroting (bedr x € 1000) | 2020     |
|------------------------------------------------------|----------|
| Naar oordeel (inclusief ontvangsten)                 |          |
| a) waarvan honoreren                                 |          |
| b) waarvan nader te bepalen                          |          |
| c) waarvan afwijzen                                  | (10)(2b) |
| d) waarvan premiegefinancierd Wlz                    |          |
| <b>Saldo honoreren en n.t.b. (a+b+d)</b>             |          |

10)(2e)  
Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2e)

Kenmerk

#### Kasschuiven

Er is ook een aantal kasschuiven ingediend. Zoals in de aanschrijving is aangegeven zijn de kansen om kasschuiven gehonoreerd te krijgen bij Financiën beperkt. In bijlage III zijn de kasschuiven weergegeven. Ik stel voor om de kasschuiven in te dienen bij Financiën. Wanneer er geen ruimte is zal FEZ een prioritering aanbrengen in de kasschuiven om te bepalen welke schuiven voorrang kunnen krijgen bij het toedelen van de eindejaarsmarge in het voorjaar 2021. De ruimte in 2020 kan dan worden ingezet om het resterende knelpunt in de BUR op te lossen.

Binnen de DGCZ kolom zijn er twee kasschuiven ingediend, voor de subsidieregeling OPEN en voor APOTEX. Deze kasschuiven zijn ook al ingediend bij de augustusbriefbesluitvorming. Toen hadden de middelen die voor OPEN en APOTEX overblijven in 2020 nog naar 2021 kunnen worden geschoven. Financiën heeft hier toen anders dan in andere jaren niet aan mee willen werken. Op verzoek van FEZ dienen we ze nu weer in. Omdat de middelen die in 2020 overblijven wel nodig zijn in 2021, betekent niet honoreren van deze kasschuiven dat CZ en GMT naast de forse reguliere taakstellingen nog eens (10)(2b) en (10)(2b) aan extra ruimte moeten vinden binnen hun begrotingen voor 2021.

#### Vragen

Kan FEZ garanderen dat deze middelen in de eindejaarsmarge kunnen worden meegenomen naar 2021?

#### DGCZ-kolom

In bijlage I zijn de door u ingediende mutaties weergegeven. Als we specifiek naar uw kolom kijken dan zien we het volgende beeld:

| Ingediende voorstellen DGCZ (bedr x € 1000) | 2020     |
|---------------------------------------------|----------|
| Naar oordeel (inclusief ontvangsten)        |          |
| a) waarvan honoreren                        |          |
| b) waarvan nader te bepalen                 |          |
| c) waarvan afwijzen                         | (10)(2b) |
| <b>Saldo honoreren en n.t.b. (a+b)</b>      |          |

FEZ streeft ernaar om een sluitend beeld te presenteren in de BUR. We verzoeken u dus om in de volle breedte van de kolom te zoeken naar onderuitputting. We hebben de vrije besteedbare ruimte per kolom in kaart gebracht (bijlage II). Op basis hiervan zien wij mogelijkheden om meer ruimte in beeld te brengen.

Bijlage II laat zien dat er vorig jaar bij BUR bij enkele directies binnen de DGCZ kolom wellicht meer ruimte had kunnen worden ingeleverd aangezien er bij Slotwet door die directies voor nog eens eenzelfde bedrag aan ruimte werd ingeleverd. In tegenstelling tot wat FEZ wil doen geloven, toont dit overzicht voor dit jaar niets.

FEZ dringt er ieder jaar op aan dat directies bij BUR zoveel mogelijk ruimte inleveren. Wij geven ieder jaar aan dat te doen.

#### Advies

Je kunt aangeven dat het feit dat bij Slotwet nog veel ruimte wordt ingeleverd niet bewijst dat er door financieel adviseurs niet voldoende scherp ruimte wordt ingeleverd. Dat zou een miskenning zijn van de realiteit waarin financieel adviseurs te maken hebben met vele onzekerheden en naast louter financiële overwegingen ook politieke overwegingen die maken dat er niet altijd wordt ingeleverd waar dit louter op basis van financiële overwegingen wel zou gebeuren.

### 3 Punten van aandacht

- In de aanschrijving van de BUR is gevraagd naar de benutting van de beschikbare middelen op de VWS-begroting voor het lopende jaar (2020). Er zijn twee momenten in het jaar waarop de begroting voor het lopende jaar kan worden bijgesteld, in het voorjaar (met de eerste suppletoire begroting) en in het najaar (in de tweede suppletoire begroting). Op dit moment is een eerste beeld door alle directies ingediend bij FEZ ten behoeve van de tweede suppletoire begroting. Het huidige beeld laat geen sluitend beeld zien. Het is daarom van belang dat alle verwachte onderuitputting met spoed en zo scherp mogelijk in beeld wordt gebracht.
- Vanwege corona zijn er enkele tussentijdse bijstellingen geweest (incidentele begrotingen). De nu gemelde coronagerelateerde uitgaven worden in een separaat overzicht opgenomen, omdat de huidige inschatting is dat er voorafgaand aan de tweede suppletoire begroting nog een incidentele begroting naar de Kamer zal worden verzonden. Vanwege het informatie- en budgetrecht kan niet tot 1 december worden gewacht als we corona gerelateerde uitgaven verwachten. Een overzicht van de tot nu geïnventariseerde coronamutaties is te vinden in bijlage IV.

Het proces rondom de totstandkoming van de incidentele suppletoire wetten verloopt diffuus. Anders dan bij de reguliere suppletoire wetten worden financieel adviseurs niet of beperkt betrokken in de totstandkoming ervan.

#### Vragen

Graag de financieel adviseurs beter betrekken bij de totstandkoming van de ISB's.

Je kunt het belang benadrukken van een 4<sup>e</sup> ISB in november om ervoor te zorgen dat de Kamer goed geïnformeerd blijft.

- De premiegefinancierde uitgaven 2020 zijn bij augustusbrief geactualiseerd en naar de verschillende sectoren geboekt. Begin november verwachten we de laatste inzichten (derde kwartaalcijfers). Bij significante afwijkingen t.o.v. de

huidige raming wordt gezien of en op welke wijze de Kamer hierover wordt geïnformeerd.

- Dit voorjaar is op basis van historische onderuitputting een taakstelling op de VWS-begroting verwerkt (€ (10)(2b) in 2020 en € (10)(2b) structureel). Deze taakstelling is ingezet om het totaal van de claims van het UPZ, de VWS-begroting en het sociaal domein te dekken. Gelet op de onderuitputting van de afgelopen jaren (circa € (10)(2b) per jaar) was dit ook mogelijk. Voorts hebben we in de Bestuursraad afgesproken dat beleidsdirecties geen hinder mogen ondervinden van de taakstelling en dat het reguliere beleid door kon gaan. Bij knelpunten heeft FEZ op meerdere momenten schuiven tussen budgetten mogelijk gemaakt en is in enkele gevallen de budgetbewaking tijdelijk uitgeschakeld om uitgaven mogelijk te maken. Wij zien bij de reguliere uitgaven dat de uitputting aansluit bij voorgaande jaren. Het beeld bij Najaarsnota laat zien dat – op een aantal schuiven na – de taakstelling binnen elke kolom is gehaald en dat we er samen in geslaagd zijn een groter deel van de VWS-begroting te alloceren dan voorgaande jaren.

(10)(2b)  
Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2e)

Kenmerk

Het werken met een taakstellende onderuitputting is niet nieuw en doen we al vele jaren. Hiermee kunnen we meer uitgaven ramen aan het begin van het jaar in de wetenschap dat er aan het einde van het jaar altijd voldoende onderuitputting zal zijn om deze extra uitgaven te dekken. Het nut hiervan hoeft niet (zoals nu lijkt te worden gedaan) te worden bewezen, dat is allang bekend. Echter, waar deze taakstelling voorheen centraal op de VWS begroting werd verwerkt, gebeurt dit nu versnipperd op de beleidsartikelen. Het voordeel daarvan zie ik niet. Het zorgt voor ontzettend veel overtollige administratieve handelingen aan het begin, tijdens en aan het einde van het financiële boekjaar. In de praktijk betekent het dat bij het uitvoeren van plannen niet langer wordt gekeken naar of er budget voor is, maar of de plannen deel uitmaken van de oorspronkelijke bestedingsplannen. Bij gebrek aan middelen wordt de budgetbewaking uitgeschakeld wat bij CZ gedurende het grootste deel van het jaar op het merendeel van de budgetten het geval is geweest. De vraag is of dit een gewenste manier van werken is.

- In voorgaande jaren trad na BUR (Tweede supplettoire wet) vaak VWS-breed nog aanzienlijke onderuitputting op (circa € (10)(2b) in 2018 en 2019). Uit bijlage II blijkt dat ook dit jaar nog significant veel vrij besteedbare ruimte is op directieniveau. Daarom bespreek ik graag met u of u conform mijn verzoek in de aanschrijving van de BUR een realistische raming heeft opgesteld voor de uitputting van uw budgetten voor 2020 en waar u mogelijkheden ziet zo nog wat scherper aan de wind te varen<sup>1</sup>. De onderuitputting na Najaarsnota is immers niet meer inzetbaar voor VWS-doelstellingen en vloeit direct terug naar de schatkist en geeft richting de Algemene Rekenkamer het beeld dat VWS niet goed 'in control' is.

<sup>1</sup> De noodzaak van het realistisch ramen wordt extra onderstreept door het feit dat de ADR en de Rekenkamer de bepalingen over beleidsmatige mutaties na Najaarsnota met ingang van Begrotingsjaar 2013 strikter is gaan handhaven op rechtmatigheid. Beleidsmatige uitgavenmutaties na Najaarsnota zijn in beginsel onrechtmatig en moeten voor het kerstreces per brief aan beide Kamers gestuurd worden (voortouw beleidsdirectie). Ook de beleidsmatige verplichtingenmutaties na Najaarsnota moeten per brief aan beide Kamers gemeld worden.

- De Najaarsnota gaat enkel over het lopende uitvoeringsjaar en geeft vanuit de begrotingsregels geen mogelijkheid voor het schuiven van middelen naar latere jaren. Desondanks zullen wij proberen voor de kasschuiven akkoord te krijgen van Financiën. Mocht dit niet lukken dan zullen we met een voorstel in de Bestuursraad komen om te prioriteren en te bezien welke schuiven voorrang krijgen bij het benutten van de eindejaarsmarge.
- Er kunnen nu geen toezeggingen worden gedaan over eventuele structurele doorwerking van de claims. Deze worden in het voorjaar opnieuw bezien.

Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2e)  
Kenmerk

#### 4 Begrotingsvoorstellen ter bespreking

Hieronder staan de budgetvoorstellen die wij met u willen bespreken. Een overzicht van alle ingediende budgetvoorstellen treft u aan in bijlage I.

##### Directie GMT

- Kaart 126: Bijdrage behoud plasmageneesmiddelen faciliteit*  
Sanquin plasma products (SPP) lijdt door het wegvallen van een grote klant forse verliezen. De afgelopen maanden is gezocht naar een oplossing. Inmiddels is gekozen voor het scenario waarin SPP wordt overgenomen door een andere partij. Het internationale consortium Lyra is bereid fors te investeren in SPP en daardoor de continuïteit van de productie van plasmageneesmiddelen in Nederland te veilig te stellen. De overname wordt voorzien per 31 december 2020. De stichting Sanquin verzoekt VWS de liquiditeitstekorten tot die tijd (in totaal € (10)(2b)) te dragen. Daarvan is (10)(2b) al eerder toegezegd. Voor VWS is het overname scenario de meest doelmatige oplossing. Door de bijdrage is voortbestaan van de Nederlandse plasmavoorziening mogelijk. Alternatief is afbouwen met fors hogere kosten voor de Nederlandse overheid.

##### Oordeel FEZ: Nader te bespreken

Met WJZ wordt gezocht naar een constructie die zoveel mogelijk voldoet aan de staatssteunregels. De afronding van de overname wacht op de definitieve toezegging van de overheid. Afketsen van de overname betekent op termijn sluiting van SPP. Graag bespreek ik met u in hoeverre deze tegenvaller onvermijdelijk beslag legt op het kasjaar 2020.

Hier wordt volgens mij nog volop over gesproken met als opties een lening of dekken uit de begroting.

##### Directie Z

- Kaart 42: Tegenvaller uitvoering stelsel Zvw*  
De kosten die samenhangen met onderzoeken en uitvoering van het stelsel Zvw vallen hoger uit dan geraamd. De extra uitgaven hebben met name te maken met stijgende kosten voor de uitvoering 2019 van de PGB-regeling en daarnaast hogere uitgaven voor noodzakelijke activiteiten in het kader van de invoering van de GLI.

##### Oordeel FEZ: Nader te bespreken

Dit knelpunt was reeds begin dit jaar voorzien. In overleg met de directie Zorgverzekeringen is in de loop van dit jaar door FEZ de budgetbewaking van het betreffende budget gehaald, zodat noodzakelijke uitgaven konden worden gedaan. Naar het zich laat aanzien gaat het om een meerjarig knelpunt, ik verzoek u in het komende voorjaar een nauwkeurige inschatting van de in 2021 en volgende jaren

benodigde middelen te maken.

- *Kaart 188: Zorgkosten onverzekerbare vreemdelingen OVV*  
Op basis van actuele gegevens van het CAK zijn er extra middelen nodig voor de

10)(2e)  
Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2e)

Je kunt aangeven dat we in aanloop naar het voorjaar 2021 inderdaad een meerjarige claim voor preventie zullen indienen. Het betreft nieuw beleid dat is toegezegd door de Staatssecretaris en meerjarig zal worden uitgevoerd.

Kenmerk

uitvoering van de regeling onverzekerbare vreemdelingen (de OVV-regeling). Ten opzichte van de eerder door het CAK afgegeven raming is sprake van fors hogere kosten. Dit betreft een tekort van € (10)(2b)

#### Oordeel FEZ: Nader te bespreken

Bij de regelingen voor onverzekerbare vreemdelingen (OVV) en de Subsidieregeling voor medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV) is sprake van forse afwijkingen in de door het CAK geraamde uitgaven. Ik bespreek graag met u de mogelijke oorzaken hiervan en de vraag of met de door u ingediende voorstellen er risico's zijn ten aanzien van de toereikendheid van de voor 2020 bijgestelde budgetten. Daarnaast bespreek ik in het licht van de meerjarenraming van deze regeling graag de eventuele beheersmaatregelen met u.

Zowel de doelgroep (de q) als de kosten per persoon (de p) van zowel de OVV als de SOV regeling is onzeker. Verder worden de kosten per jaar voor beide regelingen bepaald door de mate waarin en het moment waarop zorgaanbieders de kosten declareren. Dit maakt dat het budgettaire beslag van beide regelingen zich moeilijk laat ramen. Wel is er sprake van een gestage stijging.

Beheersmaatregelen zijn meerdere malen voorgesteld maar dit is vooral een politieke beslissing.

#### Directie CZ

- *Kaart 170: Tegenvaller FLO-VUT regeling*

De overgangsregeling in de ambulancesector draagt zorg voor de afspraken die gemaakt zijn in cao's, voordat de regelgeving omtrent vervroegd pensioen veranderde. Ook is in de regeling afgesproken dat bij veranderde regelgeving (bijv. fiscaal), VWS hiervoor de budgettaire gevolgen draagt. Dit in combinatie met te scherpe ramingen, en afromingen in het verleden, zorgt dat er nu een tekort ontstaat van (10)(2b)

#### Oordeel FEZ: Honoreren

Wij zien deze claim als een tegenvaller, welke gehonoreerd wordt. Ik signaleer dat er vaker een knelpunt op deze regeling is ontstaan, en daarom bespreek ik graag met u hoe er in het voorjaar 2021 tot een nauwkeurige raming gekomen kan worden.

De oorspronkelijke raming van de FLO-VUT regeling klopt grotendeels. De reden voor de jaarlijkse tegenvallers is dat er op enig moment te voortvarend is afgeroomd op het budget van deze regeling. Daarnaast heeft het afschaffen van een aantal fiscaal aantrekkelijke regelingen voor pensioen sparen ervoor gezorgd dat de kosten van deze regeling zijn toegenomen.

**Coronaclaims**

- *Kaart 180: Covid-kosten zorgverzekeraars PGB regeling (directie Z)*

Er wordt dit jaar nog een regeling opgesteld om zorgverzekeraars te compenseren voor niet-geleverde zorg die doorbetaald is aan zorgverleners die vanuit een PGB betaald worden. In totaal zal het maximaal over (10)(2b) euro gaan.

(10)(2b)  
Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2a)

Kenmerk

**Oordeel FEZ**

Deze claim past binnen de coronamand. Er is een grote kans dat niet het gehele bedrag in 2020 tot besteding komt, doordat zorgverzekeraars pas vanaf 1 oktober een aanvraag kunnen doen. De regeling is nog niet gepubliceerd.

- *Kaart 230: Kosten covid crisis (directie GMT)*

Voor de inzameling convascelentplasma voor de behandeling van covid-19 patiënten en onderzoek naar bezettingsgraad van donoren door Sanguin bedraagt (10)(2b) Inrichting BVO labs (grootschalig testen) bedraagt (10)(2b) inkoop en recyclen isolatiejassen bedraagt (10)(2b) productie en verpakken handgel (10)(2b) aankoop test materiaal en apparatuur niet zijnde garanties (10)(2b) (overheveling naar PG). Landelijk coördinatiecentrum geneesmiddelen (10)(2b) Aankoop beschermende brillen (10)(2b). Betreffende uitgaven zijn wel met IRF besproken en akkoord bevonden. In totaal (10)(2b)

**Oordeel FEZ: Nader te bespreken**

Dit betreft een groot aantal covid-posten waarvan de activiteiten al wel lopen, maar budgettair nog in de begroting moeten worden verwerkt. Alle coronarelateerde uitgaven worden apart opgenomen in de coronamand.

## 5 Planning BUR 2020

De tijdsplanning ziet eruit als volgt:

(10)(2e)  
Financieel-Economische  
Zaken  
(10)(2e)

| Datum                       | Omschrijving:                                                                         |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 5, 6, 7 en 9 oktober        | Budgethoudergesprekken                                                                |
| 9 oktober                   | Afronding actiepunten/definitief beeld opmaken                                        |
| Week van 12 oktober         | Concept-BUR-nota naar BR (bespreking op 16 oktober)                                   |
| Vrijdag 16 oktober          | BUR bespreken in Bestuursraad                                                         |
| Week van 19 oktober         | Overleg met Financiën                                                                 |
| 19 oktober                  | IBOS-loketten open voor Najaarsnota. Indienen van begrotingsmutaties voor Najaarsnota |
| 4 <sup>e</sup> week oktober | Opstellen Tweede suppletoire begroting                                                |
| Begin november              | Verzenden concept-Tweede suppletoire begroting aan Bestuursraad                       |
| Begin november              | Aanpassen Tweede suppletoire wet naar aanleiding van opmerkingen Bestuursraad         |
| Medio november              | Afstemming Tweede suppletoire begroting met minister en staatssecretaris              |
| 13 november                 | Indienen Tweede suppletoire wet bij Financiën                                         |